

การแก้ปัญหาให้นักเรียนออกกลางคัน

คำนิยาม

เด็กออกกลางคัน หมายถึง เด็กวัยเรียนภาคบังคับที่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษาแล้ว แต่ออกจากสถานศึกษาระหว่างปีไป โดยไม่ไปเรียนต่อสถานศึกษาอื่นใด และไม่กลับเข้ามาเรียนตามปกติได้ ก่อนที่จะจบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

สาเหตุของนักเรียนออกกลางคัน

1. ฐานะยากจน
2. มีปัญหาครอบครัว
3. สมรสแล้ว
4. มีปัญหาการปรับตัว
5. ต้องคดี / ถูกจับ
6. เจ็บป่วย / อุบัติเหตุ
7. อพยพตามผู้ปกครอง (ไม่รวมการย้ายออกไปเรียนที่สถานศึกษาอื่น)
8. หาเลี้ยงครอบครัว
9. กรณีอื่น ๆ

แนวทางการแก้ปัญหาให้นักเรียนออกกลางคัน

เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับส่วนหนึ่งที่ได้เข้าเรียนแล้วแต่ต้องออกจากโรงเรียนก่อนที่จะเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ โดยสามารถจำแนกสาเหตุได้ 3 กรณี คือ

1. กรณีเด็กที่เข้าเรียนแล้วออกกลางคัน ซึ่งสถานศึกษาสามารถติดตามให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษาได้

แนวทางแก้ไขปัญหา

- 1.1 สถานศึกษาจัดระบบการบริหารจัดการและระบบการติดตามนักเรียนที่ออกกลางคัน มาเข้าเรียนอย่างชัดเจน และจริงจัง
- 1.2 สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครอบครัว ชัดเจน และสม่ำเสมอ
- 1.3 สถานศึกษาดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 อย่างครบถ้วน
- 1.4 จัดหาที่พักอาศัยให้นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หอพักในโรงเรียน ครอบครัวอาสาสมัคร ฯลฯ หรืออาจขอความร่วมมือชุมชน รับผิดชอบต่อเด็กเป็นรายบุคคล
- 1.5 สนับสนุนค่าพาหนะนักเรียนที่อยู่ห่างไกล หรือรถรับส่งนักเรียน หรือจักรยานยืมเรียนให้แก่เด็กนักเรียน
- 1.6 ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
- 1.7 จัดหาทุนการศึกษาหรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐเอกชนให้เด็กได้เรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ
- 1.8 จัดหาผู้อุปถัมภ์ / ผู้อุปการะ เป็นรายบุคคล เช่น พ่อ - แม่อุปถัมภ์ ฯลฯ

2. กรณีเด็กเข้าเรียนแล้วแต่ออกกลางคัน แต่สถานศึกษาไม่สามารถติดตามให้เด็กกลับเข้าเรียนได้

แนวทางแก้ไขปัญหา

ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วางแผน ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสถานประกอบการให้เด็กได้เข้าเรียนทั้งในและนอกระบบ เช่น การศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนสารพัดช่าง การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาตามอัธยาศัย โรงเรียนพระปริยัติธรรม ศูนย์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ ห้องเรียนสาขา ฯลฯ เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ

3. เด็กที่กำลังเรียนอยู่แต่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคัน สภาพปัญหาของเด็กที่กำลังเรียนอยู่แต่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคัน จำแนกตามสาเหตุออกได้เป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านตัวเด็ก
2. ด้านสถานศึกษา
3. ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

1. ด้านตัวเด็ก

- 1.1 ขาดเรียน ไม่สนใจการเรียน เบื่อหน่ายการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
- 1.2 ปรับตัวเข้ากับครูและเพื่อนไม่ได้
- 1.3 มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น ติดสารเสพติด มั่วสุมแหล่งอบายมุข
- 1.4 สุขภาพร่างกายเจ็บป่วย พิกการ หรือได้รับอุบัติเหตุ

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความสนใจของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เพื่อให้เด็กเรียนมีโอกาสเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองต้องการ
2. ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น เข้าค่าย ชุมนุม ชมรม กิจกรรมดนตรี กีฬา ศิลปะกิจกรรมรักโรงเรียน ลูกเสือ-เนตรนารี ทัศนศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายใน ฯลฯ
3. จัดหาสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน
4. จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม พี่สอนน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน ให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
5. จัดระบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ
6. จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน
7. สร้างความเข้าใจระหว่างนักเรียน และชุมชน ให้มีความตระหนักและเน้นความสำคัญของการศึกษา เช่น จัดปฐมนิเทศ ประชุมผู้ปกครอง / กรรมการสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ ฯลฯ
8. จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ประสานเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติดแก่นักเรียน เฝ้าระวังเด็กที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง และให้การบำบัดรักษาฟื้นฟูนักเรียนที่ติดยา
9. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน เช่น เข้าค่ายคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ ฯลฯ
10. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำการประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสมตามวัยแก่นักเรียน
11. สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง เฝ้าระวังและป้องปรายยาเสพติดและแหล่งอบายมุข
12. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย เจ็บป่วย พิกการหรือได้รับอุบัติเหตุจนไม่สามารถรับการศึกษาในโรงเรียนได้
13. ประสานและให้ความร่วมมือกับสาธารณสุขในการให้ความรู้และดูแลสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน
14. ดูแลฟื้นฟูสุขภาพนักเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม
15. จัดทำแผนการเรียนในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของนักเรียน
16. สถานศึกษาจัดทำประกันชีวิตหมู่และประกันอุบัติเหตุให้นักเรียน

2 ด้านสถานศึกษา

- 2.1 สภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศไม่เอื้อการจัดการเรียนการสอน
- 2.2 ห้องเรียนห้องพิเศษไม่เพียงพอ
- 2.3 ห่างไกลกันดาร การคมนาคมไม่สะดวก
- 2.4 ระบบการส่งต่อนักเรียนเมื่อจบช่วงชั้น
- 2.5 ขาดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

- 2.6 ขาดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.7 กิจกรรมการสอนของครูไม่น่าสนใจ
- 2.8 การลงโทษนักเรียนโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม
- 2.9 สถานศึกษาขาดความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. ปรับภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
2. ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ให้เป็นปัจจุบัน
3. สถานศึกษาต้องประสานงานองค์กรต่าง ๆ ขอใช้สถานที่แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเป็น ห้องเรียนพิเศษ
4. จัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
5. สถานศึกษาจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
6. ประสานงานกับชุมชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องจัดหาที่พักให้แก่เด็กนักเรียนที่บ้านอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา

3. ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

- 3.1 ครอบครัวยากจน
- 3.2 ผู้ปกครองอพยพไปทำงานที่อื่น และย้ายไปตามฤดูกาลเพื่อทำงานรับจ้าง
- 3.3 ครอบครัวแตกแยก เด็กขาดผู้อุปการะ และเด็กถูกทอดทิ้งเป็นภาระของคนอื่น
- 3.4 ผู้ปกครองไม่เข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา
- 3.5 ครอบครัว ชุมชน เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและการพนัน
- 3.6 สภาพแวดล้อมมีปัจจัยเสี่ยงจากอุบัติเหตุ โรคร้าย การเจ็บป่วย โรคติดต่อร้ายแรง
- 3.7 การคมนาคมไม่สะดวก ทुरกันดาร เด็กต้องเดินทางมาเรียนไกลเกินกว่า 3 กิโลเมตร
- 3.8 ภัยที่เกิดจากการก่อความไม่สงบและภัยจากธรรมชาติ
- 3.9 สภาพแวดล้อมมีแหล่งอบายมุข สถานบันเทิง สีสลามก กระจายเพิ่มมากขึ้นในชุมชนเมืองตำบล หมู่บ้าน

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. จัดทำข้อมูลเด็กที่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคัน เพื่อขอรับการสนับสนุนความช่วยเหลือ
2. ประสานความร่วมมือหน่วยงาน องค์กร เพื่อสร้างความเข้มแข็ง สนับสนุน ส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ สร้างรายได้เพิ่มขึ้น
3. สนับสนุนให้ครอบครัวมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายพื้นฐานในชีวิตประจำวัน
4. สร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ความรู้กลุ่มเป้าหมาย
5. จัดโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก
6. ประสานความช่วยเหลือจัดหาทุนการศึกษา
7. หาผู้อุปการะเพื่อดูแลช่วยเหลือเด็กที่ถูกทอดทิ้ง
8. จัดบรรยายภาคและสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษาให้เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน
9. จัดห้องเรียนสาขาหรือโรงเรียนสาขาให้เหมาะสมกับพื้นที่
10. จัดค่าพาหนะ พาหนะรับ – ส่ง หรือจักรยานยืมเรียนให้แก่เด็กเรียน
